

Šport

IZDAJA ZVEZA FIZKULTURNIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Izhaja vsak četrtek

UREDNIŠTVO IN UPRAVA TOMJANOVA ULICA 1. TELEFON 44-73

Oglasi po ceniku — Mesečna naročnina Din 6.—

Rokopisi se ne vračajo

TEDNIK ZA TELESNO VZGOJO

Leto 1

6. septembra 1945

Št. 4

Dr. Jože Pretnar:

SPD na novih potih

Nova, Titova Jugoslavija je naša planince pripravljene. Ko je bilo treba pri pogledu na 72-letno plodno in častno delo Slovenskega planinskega društva potegniti črto in se vključiti v sistem dela nove dobe, tega nismo smatrali za nagrobni kamen SPD, temveč za kamen mejnik k še plodnejšemu delu in še lepši bodočnosti slovenskega planinstva. Organizacija SPD, ki je v narodni obrambi slovenske planinske zemlje pred navalom germanizacije, kljubovalno vzdržala mnoga desetletja, ki je položila dokaze svojega literarno znanstvenega dela z množico publikacij, o katerega načrtnem, podrobnem in množičnem ustvarjanju delu, pričajo naše planinske zgradbe, pota in naprave, katerega pobudno in organizirano sodelovanje je segalo globoko v druge slovanske in mednarodne planinske organizacije, ki je znalo v težkih razmerah vzgojiti in zajeti v svojo množično organizacijo desetletno mladinu in odraslih ljubiteljev planin in prirode, od katerih so v teku osvobodilne borbe premnogi prostovoljno položili na oltar domovine tudi najtežje žrtve, ta naša planinska množična organizacija mora tudi v bodoče s še večjim zanosom in udarnostjo delati to, kar od nje pričakujeta in zahtevata v herojski in mučeniški osvobodilni borbi prekaljeni narod in domovina.

V zavesti, da izpolnjuje to svojo dolžnost in nalogo, se je Slovensko planinsko društvo na svojem velikem zboru članstva in delegatov podružnic iz vseh delov Slovenije, v Ljubljani, dne 28. junija t. l. s prostovoljnimi in soglasnim sklepom izjavilo za pripravljeno, da se vključi v slovensko telesno vzgojno organizacijo.

Poseben značaj in vsebina, ki ju ima planinstvo in njegovo delovanje, in ki se v mnogem bistveno razlikuje od raznih športnih panog, sta zahtevala, da se v interesu uspešnega dela in razvoja odredi in zajame naši planinski organizaciji v okviru slovenske telesne vzgoje (FOS-a) tudi izjemen avtonomen položaj. Glavni odbor FOS-a je zato na svoji seji dne 5. septembra t. l. soglasno sklenil, da bo imelo Slovensko planinsko društvo v okviru slovenske fizikturne organizacije ob ohranitvi svojega dosedanjega imena (SPD) popolno avtonomijo. Ta bi bila omejena samo s tem, da morajo dobiti sklepi in ukrepi načelne važnosti, če so n. pr. političnega značaja ali če gre za izpremembo pravil, odobritev FOS-a. Slovensko planinsko društvo bo v FOS-u zastopano po svojem delegatu, ki bo med drugim zlasti dajal poročila in račun o delovanju in važnejših sklepih društva. Poedine družstvene edinice (podružnice) se vzpostavijo tam in za tak okoliš, kakor zahteva potreba. Radi čim tesnejšega in skladnejšega sodelovanja s fizikturnimi društvi, imajo v njih svojega odposlanca. Pri svojem delovanju, zlasti tudi glede pravic in dolžnosti, so podružnice SPD in njegovi člani vezani na pravila, pravilnike, sklepe in navodila odbora in skupščine SPD. Slovensko planinsko društvo propagira med svojim članstvom pristojevo fizikturno članstvo. Prestojenje (koče itd.) SPD preide v last FOS-a kot narodno premoženje, toda upravlja ga še nadalje sa-

Fizikturniki iz SSSR v Ljubljani

Obiskala nas je skupina najboljših predstavnikov telesne vzgoje v Sovjetski zvezi, katerim na tem mestu izrekamo prisrčno dobrodošlico. Ti naši tovariši bodo tekom svojega obiska spoznali, kako tesno je ljudstvo Slovenije povezano s Sovjetsko zvezo in njenim velikim voditeljem Stalinom; kako tesna in bratska je ta vez in kako bo po tem obisku postala še tesnejša in neposrednejša. Tekom njihovega, žal vse prekratkega bivanja med nami, bomo izročili predstavnikom telesne vzgoje v Sovjetski zvezi, pozdrave naših pripadnikov telesne vzgoje, da jih poneso v svojo prostrano domovino, v katero se je naše tlačeno ljudstvo vedno zaupno oziralo in vedelo, da bodo narodi Sovjetske zveze s svojim mogočnim zamahom, s silo svojih nepremagljivih armad, pometli s fašističnimi osvajalci. Rdeča armada je na svojem zmagoitem pohodu stopila tudi na tla Slovenije in naše upanje je bilo izpolnjeno. Svobodni smo, z vročo zahvalo se zdaj obračamo k Sovjetski zvezi in to zahvalo izročamo dragim tovarišem, ki se mude med nami: Povejte vašim ljudem, da so naša srca zdaj in za vselej z vami!

ŽIVEL STALIN! — ŽIVEL TITO!

LEONID MEŠKOV, svetovni rekorder v prsnem plavanju na 100 m v času 1:06,2 minute

NINA DUMBADZE, svetovna rekorderka v metu diska - 49,88 m

mostojno Slovensko planinsko društvo po onih edinicah, ki jih s tem poveri glavni odbor ali skupščina SPD. Pravila in pravilniki SPD se prilagodijo tem načelom.

S to važno odločitvijo je FOS ustvaril na eni strani zdravo podlago za povezavo Slovenskega planinskega društva v enotno množično organizacijo slovenske fizikturne, na drugi strani pa je dalo možnost, da SPD takoj preide k nadaljevanju svojega dela z združitvijo vseh svojih dosedanjih pozitivnih in pritegnitvijo novih svežih sil in množic.

V ta namen je za soboto dne 22. septembra t. l. sklican sestanek članov glavnega odbora SPD in delegatov podružnic, da se razgovore in odločajo glede izpremembe in dopolnitve pravil in reorganizacije društva.

Treba bo takoj sedaj pri-

stopiti k načrtni ureditvi in popravilu še preostalih koč in planinskih domov, da se omogoči vsaj v omejenem obsegu posel planin v jeseni in pripravi vse potrebno za zimsko sezono. Obnoviti in organizirati bo treba nemudoma reševalno službo v gorah, poživiti delo odsekov, skrbeti za izdajo Zbornika in Planinskega Vestnika, navezati stike z ostalimi planinskimi organizacijami v Jugoslaviji in slovanskih državah, zlasti s planinsko organizacijo v Sovjetski Rusiji. S posebno skrbnostjo pa bo treba pristopiti k notranji izgraditvi in vzgoji članstva, zlasti pa mladine v mladinskih planinskih odsekih, da postane naša planinska organizacija trdna opora za zgradbo nove Jugoslavije in čuvar demokratičnih pridobitev našega osvobodilne borbe.

Člani Sovjetske delegacije, ki potujejo po Jugoslaviji

IVAN ISAJEVIČ NIKIFOROV, podpredsednik Vsezveznega komiteja za telesno vzgojo, ki je bil v domovinski vojni nagradjen s tremi odlikovanji.

GEORGIJ VASILJEV, docent in šef katedre Leningrajskega zavoda za telesno vzgojo, ki je bil partizan.

MIHAIL TOVAROVSKI, nogometni trener in eden najbolj poznanih strokovnjakov za nogomet.

NIKOLAJ BUGOVIČ, docent, zaslužni mojster športa in plavalni strokovnjak. Napisal je več strokovnih knjig o plavanju.

NIKOLAJ OZOLIN, docent, zaslužni mojster športa, prvak Sovjetske zveze in evropski rekorder v skoku s palico z rezultatom 4,30 m.

ALEKSANDER PUGAČEVSKI, zaslužni mojster športa, prvak in rekorder Sovjetske zveze v teku na 800 m (1:52,4 minute) in na 1500 m (3:53,2 minute).

NINA DUMBADZE, zaslužni mojster športa, prvakinja Sovjetske zveze in svetovna rekorderka v metu diska z rezultatom 49,88 m.

JEVGENIJA SEČENOVA, zaslužni mojster športa in rekorderka Sovjetske zveze v teku na 100 m (12 sekund) in na 200 m (25,2 sekunde).

SJERIJ IVAN, zaslužni mojster športa, prvak Sovjetske zveze v telovadbi in svetovni prvak na delavski olimpijadi. Bil je branilec Leningrada.

LEONID MEŠKOV, zaslužni mojster športa, svetovni rekorder v prsnem plavanju na 100 m v času 1:06,2 minute. Bil je ranjen v borbah pri Leningradu.

VITALIJ UŠAKOV, zaslužni mojster športa, rekorder Sovjetske zveze na 100 m prosto (58 sek.) in evropski rekorder na 200 m (2:08,9 min.) ter na 400 m (4:44,9 min.).

ZINAIDA SELJEŠNJEVA, zaslužni mojster športa, prvakinja Sovjetske zveze na 400 m v času 5:41 minut in na 1500 m v času 22:54,6 minut.

★ ★ ★

Sovjetska delegacija je prispela v Beograd

V Beograd je prispela telesna vzgojna delegacija v soboto dne 1. septembra. Na letališču so jo pričakovali predsednik Centralnega odbora USAOJ-a tov. Slavko Komar, tajnik Fizikturnega odbora Jugoslavije, tovariš Miro Kreačič, podpolkovnik Mirko Kaležič, član tajništva Centralnega odbora USAOJ-a tov. Gordana Ilić ter številni predstavniki domačega tiska.

V soboto popoldne je delegacija položila venec na grob Neznanega junaka na Avali.

Po povratku z Avale so bili člani delegacije skupaj s člani Centralnega odbora USAOJ-a sprejeti na Sovjetski ambasadi, nato pa so prisostvovali telesno vzgojnemu tekmovanju naše vojske in mornarice na stadionu »20. oktober«.

Dva od delegacije, in sicer tekač na srednje proge Pugačevski in sprinterka Sečenova, sta se izven konkurence tudi udeležila tekmovanja. Prvi je nadmočno zmagal v teku na 1500 m, druga pa v teku na 100 m.

23.000 fizikulturnikov na veličastni paradi v Moskvi

12. avgusta so športniki Sovjetske zveze v Moskvi proslavili dan telesne vzgoje. V razgovoru z dopisnikom TASS-a, je predsednik komiteja za telesno vzgojo in športe pri Svetu narodnih komisarijev Sovjetske zveze, Romanov, izjavil:

Dan telesne vzgoje je tradicionalna svečanost sovjetskega naroda. Od prvega dne postanka Sovjetov, je bila telesna vzgoja v Sovjetski zvezi priznana kot vprašanje državnega značaja. Naša vlada in Centralni komitet komunistične partije Sovjetske zveze, trajno posvečata pažno telesni vzgoji. V nobeni drugi državi ni šport tako pristopen narodnim množicam, kot v Sovjetski zvezi. Od leta 1921. do leta 1941. je bilo v Sovjetski zvezi zgrajeno okrog 600 stadionov, 14.000 športnih igrišč, preko 45.000 igrišč za odbojko in košarko, 60.000 športnih postojank za smučanje in 500 za vodne športe.

Osnovo telesnega vežbanja v Sovjetski zvezi tvorijo vaje, nazvane »Bodi pripravljen za delo in obrambo«, ki predstavljajo začetno stopnjo telesnega vežbanja. Brez ozira na gotovo število znatnih nedostakov v organizaciji športa, je postalo delo telesne vzgoje del življenja delavnega prebivalstva Sovjetske zveze. V času vojne je med onimi, ki so postali naši heroji, bilo veliko število prvotnih sovjetskih športnikov, prvakov in svetovnih rekorderjev.

Dan telesne vzgoje Sovjetske zveze je vsenarodna revija naše slavne stalinhrabske mladine, ki je v junjskih borbah in delu pokazala svojo nesobično ljubezen ter vdanost do socialistične domovine.

Na Rdečem trgu v Moskvi je bil 12. avgusta, po petih letih, ponovno veličasten mimohod športnikov Sovjetske zveze. To ni bila samo svečanost polna življenja, moči, mladosti in lepote, ampak tudi sijajna in prepričljiva manifestacija moči Sovjetske države, ki ima milijonske rezerve ljudi, močnih po duhu, telesu in volji, ki so pripravljene za ustvarjalno delo in sposobni, da se dvignejo vsak hip v obrambo interesov svoje domovine. Rdeči trg je nudi s svojo lepoto in barvami krasen prizor. Na ogromni preprogi, ki je pokrivala ves trg in je bila sestavljena iz velikih pravokotnikov, je bilo 23.000 športnikov iz vseh republik Sovjetske zveze. Vitka in od sonca ogorela telesa, športne majice raznih barv, narodne noše vseh narodov Sovjetske zveze, svilene zastave, vse to je bilo pomešano v krasni harmoniji barv.

Tribune, ki so bile razpostavljene pod zidovi Kremlja, so bile polne gostov. Bili so tam predstavniki vseh federalnih republik, poslanci Sovjetskega parlamenta in borci Rdeče armade ter mornarice. Nadalje je bil prisoten general Eisenhower, člani diplomatskega zbora; mladinska odposlanstva iz Jugoslavije, Bolgarije, Češkoslovaške, Poljske, Albanije, Finske, Rumunije in Madžarske ter številni sodelavci sovjetskega in inozemskega tiska.

Svečanosti je prisostvoval tudi generalisimus Sovjetske zveze, maršal Stalin. Dvignivši roko, je Stalin smele pozdravljati športnike in vse ostale, ki so bili na trgu. Nekaj minut je trajal vihar navdušenega vzkljanja, ploskanja in navdušeni vzklji »Hura« v čast generalisimu Sovjetske zveze. V odprtem avtomobilu, se je nato pripeljal predsednik telesne vzgojne in športnega komiteta Sovjetske zveze Romanov, ki je predsedoval paradi. V njegovem spremstvu je bil poveljnik mimohoda, generalni poročnik Similov. Pred Mavzolejem se je avtomobil ustavil in Romanov je z govorom pozdravil športnike.

Nato je začel mimohod najboljših športnikov Sovjetske zveze. Pred Mavzolejem, nad katerim je bil

maršal Stalin, koraka mimo skupina 12.000 športnikov, ki pripadajo 16 federalnim republikam in ki so utelešenje nerazdružnega prijateljstva in edinstva vseh narodov te mnogonarodne države, prijateljstva, ki je vodilo veliki sovjetski narod do zmage, ki ji ni primere v zgodovini človeštva. Pozdravi in besede hvaležnosti, namenjene generalisimu Stalinu, so zagrmle v 15 različnih jezikih. Moglo se je razločiti vsako delegacijo športnikov po njihovih narodnih nošah in ruskih barvnih ornamentih. Predstavljali so moč, silo in up velikega Sovjetskega naroda. Tu so bili junaki obrambe Moskve in Leningrada, branilci Stalingrada, metalurški delavci z Urala in iz Tule, tkalci iz Ivanova, - Sovjetskega Manchestra. Beloruski skupini je načeloval slavni komandant beloruskih partizanskih oddelkov Viktor Livencev, heroj Sovjetske zveze. Med transkavkaškimi športniki, Džurdžijeni, Jermeni in Azerbejdžani, so korakali slavni planinci, telovadci, branilci Kavkaza, prvaki in rekorderji Sovjetske zveze. Po dolgih črnih kitah, po črnelih licih in bogatih vzhodnjaških nošah, spoznamo športnike in športnice iz Uzbekistana, Kazakstana, Kirgizije, Turkmenije, Tadžikistana, sinove in hčere suhega peska in krasnih dolin Centralne Azije. Športniki federalnih republik prepuščajo mesto drugim: učencem in učenkam strokovnih šol. Naenkrat je nastalo na trgu ledeno polje. To je umetni led, napravljen v znanstvenem zavodu industrije hlajenja. Pod vročimi žarki avgustovega sonca, sta Tatjana Granatkina, prvakinja Sovjetske zveze v drsanju in drsalnih likih, ter Samson Gleiser pokazala svoje izvanredno znanje na ledu.

V nekaj minutah se je nato Rdeči trg pretvoril v vrtove s cvetjem, travo in vodometi. Mlada dekleta so začela razporejati svoje vrste tako, da so sestavljale črke in gesla, kot n. pr. »Živel Stalin«. Otroci, telovadci in mlada dekleta iz akrobatske skupine ter mojstri sabljanja, kažejo gostom svoje znanje.

Borci Rdeče armade — športniki — zmagovalci nad fašistično Nemčijo, gredo preko Rdečega trga s točno odmerjenimi koraki. Pred njimi nastopa bataljon vojnih športnikov — herojev Sovjetske zveze. V njihovih vrstah je polkovnik Kolinov, katerega tankisti so preko Pomorjanske

prvi prodrli pred vrata Berlina. Gostje sprejemajo z navdušenim ploskanjem slavne sinove sovjetske domovine. Sledeč tradiciji, se mimohod sovjetskih športnikov končuje s 600 kolesarji.

Nato se začneja oni del mimohoda, ki ga tvorijo dijaki.

Neka deklica je na pozlačenem triumfalnem vozu, v pozlačeni obleki, okrašeni z dragulji, predstavljala Rusijo, za njo pa je na krasnem transparentu v različnih barvah sijal napis »Zmaga«. Deklica se klanja po ruskem običaju, iz 1500 otročjih grl pa zaori en sam vzklji hvaležnosti Stalinu. Nato prihajajo zopet razne formacije športnikov narodnih republik. Po trgu jašejo močni in spretni konjeniki iz Pamiirja, mladi sadilci bombaža iz Uzbekistana. Športniki iz Azerbejdžana in Jermenije so hitro dokončali svoje točke. Džurdžijanski športniki ponovno kažejo svoje izvanredno znanje na orodju, v dviganju uteži in raznih panogah športnih borb. Vaje pripadnikov 1300 športnih sovjetskih sindikatov so izzvale splošno občudovanje. Rdeči trg se je pretvoril v ogromno telovadno dvorano. Beloruski športniki posvečujejo svoje vaje neustrašenim partizanom. Ukrajinski športniki prikazujejo v svojih slikovitih nošah proste ritmične vaje, gimnastične vaje in vesele narodne plesse. Z besedami: »Tvoji otroci pozdravljajo Tebe, vzor hrabrosti«, pozdravlja 900 študentov moskovskega zavoda za telesno vzgojo generalisima Stalinu, ki je dal ime njihovemu zavodu. V svojih vajah povezujejo krasno sestavljene gibne moderne telesne vzgoje z gibi starih ruskih plesov. Zgrnivi se sredi trga v eno samo skupino, z ritmičnimi gibi rok, ponazorujejo valove, na katerih »plove« veličastna ladja iz katere izstopajo ruski junaki — Aleša Popović, Ilija Muromec, Dobrinja Nikitič. To so prvaki Sovjetske zveze v težki atletiki — Mazur, Senatorov in Nazarov. Dijaki telesno vzgojnega zavoda zaključujejo nastop z orodnimi vajami. Telovadne vaje športnikov iz vseh 16 republik Sovjetske zveze se zaključujejo in športniki se na trgu zopet postavljajo v vrste. V sklenjenih vrstah korakajo pred Mavzolejem in pozdravljajo generalisima Stalinu.

Svečanost se končuje s petjem himne Sovjetske zveze.

★ ★ ★

ILINDANSKI ZLET makedonskih fizikulturnikov

V zvezi s proslavami Ilindana, ki je makedonski narodni praznik, proslavljen v spomin na prvi narodni upor Macedoncev 1903 in na vzpostavitve svobodne federalne Makedonije l. 1944., so priredili v Skoplju zlet makedonskih fizikulturnikov.

Na zletnih svečanostih je nastopilo okrog 4.500 telovadcev in tekmovalcev, ki do sedaj niso imeli prilike nastopiti na telesno vzgojnih prireditvah. Zlet je kijub temu potekel zelo lepo in navdušil tisoče makedonske mladine, ki se je pri tej priliki zavezala, da bo še bolj čvrsto branila sadove osvobodilne borbe.

Prvega dne zleta so bila najprej tekmovanja v lahki atletiki, na katerih je nastopilo 270 mladincev in mladink. Čeprav uspehi tega tekmovanja niso bili posebno veliki, dajejo vendar dokaz, da je led prebit in da je ta panoga zajela veliko množico mladine. Istega dne zvečer je bila še v Narodnem gledališču svečana akademija, v parku pa so prikazovali narodne plesse iz vseh kra-

jev Makedonije. Narodno veselje se je nato nadaljevalo celo noč, tako da je bil dočakan Ilindan po dolgih letih suženjstva s pesmijo in veseljem.

Ze od ranega jutra so se na Ilindan, t. j. 2. avgusta, valile množice mladincev in mladink na stadion, da se uvrste v svečani sprevod. Preden je sprevod krenil s stadiona, je bil prirejen v mestnem parku velik miting, na katerem so bili poleg članov makedonske vlade tudi podpredsednik AVNOJ-a dr. Ivan Ribar, podpredsednik AVNOJ-a Moša Pijade in delegati ostalih federalnih edinic.

Točno ob določenem času sta prišla v park tekača štafet, noseča bakli, od katerih je bila prva prižgana v Kruševcu, druga pa v manastiru sv. Prohorja Pčinjskega. Po končanem govorih je bil mimohod vojske in pripadnikov telesne vzgoje.

Popoldne ob 5. uri se je začel glavni telovadni nastop, ki je bil otvoren z govorom predsednika Fizikulturnega odbora Makedonije, ministra inž. Vasiljeva, nakar sta bili na zletišču, ki je bilo okrašeno z zastavami vseh federalnih edinic Jugoslavije, razviti še zastavi DF Jugoslavije in federalne Makedonije ter odigrana himna.

Telovadn. spored so otvorili pionirji in pionirke, ki so izvedli vaje z zastavicami in venčki. Sledili so nastopi starejših pionirjev in pionirk ter omladincev in omladink, ki so nastopili z vajami za zlet v Beogradu in še s posebnimi vajami, ki so bile prirejene samo za zlet v Skoplju. Sledile so vaje na orodju, za zaključek pa so člani podeželskih telesno vzgojnih društev predvajali narodne plesse.

Tretjega dne zleta je bila odigrana nogometna tekma, v kateri je zmagala V. armija nad Beogradom z 2:0. V odmoru nogometne tekme so bila še tekmovanja v preskakovanju zaprek in kolesarske dirke.

Ob zaključku zleta je predsednik Fizikulturnega odbora Makedonije pozval vse pripadnike telesne vzgoje, naj nadaljujejo s svojim delom, ki so ga začeli na Ilindan in naj se prihodnje leto zopet sestanejo, močnejši in bolj pripravljeni kot so bili letos.

Zlet v Zagrebu - Mladinke pri odbojki

TRST — VARNA

Zmagovalci na etapai Ljubljana—Beograd

II. ETAPA

LJUBLJANA — ZAGREB 144 km

Start za drugo etapo kolesarske dirke TRST—VARNA, je bil v ponedeljek 27. avgusta v Ljubljani, 44 vozačev, Bolgarov, Srbov, Hrvatov in Slovencev, se je odpeljalo ob 11.30 izpred Nar. doma in krenilo na naporno 2. etapo do Zagreba, ki je dolga 144 km. Najtežji so bili odseki proge pri Smarju, Višnji gori, Mirni peči in Kostanjevici, kjer je bilo treba premagati strme vzpone. Prvi poskusi odtrganja od skupine, so se pričeli šele na ravnini za Kostanjevico, kjer sta se poskušala odvojiti od ostalih zlasti Hrvata Šolman in Pokupec. To jima je končno nekaj kilometrov pred Zagrebom tudi uspelo in sta privozila na cilj dve minuti pred ostalimi. Vrstni red kolesarjev na cilju 2. etape, ki je dobila ime 44. Jugoslovanske armade, je naslednji:

1. Josip Šolman (Hrvatska) 5 ur, 44 minut, 22 sekund, 2. Josip Pokupec (Hrvatska) v istem času, 3. mesto so si z izidom 5:27,17 delili Ivo Rebrovič, Tuna Horvatek, Mirko Horvatek, Branko Bat (vsi Hrvatska), Kiril Kirčev (Bolgarija), Tomaž Stirn (Slovenija) in Dušan Davidović (Srbija), ki so privozili na cilj popolnoma strnjeno.

III. ETAPA

ZAGREB — VIROVITICA 160 km

Voditelji vseh reprezentanc, ki tekmujejo na dirki, so se dogovorili, da se časi in dosežena mesta kolesarjev na prvih dveh etapah ne bodo upoštevala pri končnem vrstnem redu. To je bilo dogovorjeno zaradi Bolgarov, ki niso mogli pravočasno dospeti v Trst in so bili preveč utrujeni, da bi lahko nastopili že v drugi etapi.

Tretja etapa je bila razdeljena na dve delni etapi. Cilj prve je bil v Belovaru, kamor so kolesarji privozili v sledečem vrstnem redu:

1. Milan Poredski (Hrvatska), 2. Josip Šolman (Hrvatska), 3. Pokupec (Hrvatska), 4. Drago Davidović (Srbija).

Na cilju 3. etape v Virovitici, je bil vrstni red naslednji:

1. Branko Bat (Hrvatska), 2. Poredski (Hrvatska), 3. Drago Davidović (Srbija), 4. Staini (Trst).

IV. ETAPA

VIROVITICA — OSIJEK 120 km

Na cilj v Osijek, kjer so bili prisrčno sprejeti, so vozači prispeli proti večeru. Vrstni red je bil naslednji:

1. Josip Šolman (Hrvatska), 2. Antonjo Straini (Trst), 3. Ivan Rebrovič (Hrvatska), 4. Mitev (Bolgarija), 5. Gorenc (Slovenija), 6. Tomin (Hrvatska), 7. Bat (Hrvatska), 8. Dušan Davidović (Srbija).

V. ETAPA

OSIJEK — BEOGRAD 183 km

V Sremu so bili vozači povsod prisrčno sprejeti. Prebivalci Zemuna so šli dirkačem naproti, jih pozdravljali in bodrili. Prvi je privozil v Zemun, daleč pred drugimi Šolman in odbrzel naprej proti Beogradu. Na Terazijah je bila postavljena posebna tribuna, na kateri so bili poleg ostalih, predsednik Narodne skupščine Srbije Sinisa Stanković, polkovnik Mihajlo Dragič, tajnik FOJ-a Miroslav Kreačić, rektor šole za telesno vzgojo Branko Polić, predsednik kongresa balkanske mladine Nikos Akritidis in Iskra Panov.

Zmagovalce Šolman in Bolgar Mitev, ki je prispel drugi na cilj, sta prejela v priznanje krasna šopka. Predsednik Narodne skupščine Srbije pa je pozdravil s kratkim govorom kolesarje ter posebno naglasil važnost prireditve, ki pomeni nov doprinos k bratstvu in edinstvu vseh južnoslovanskih narodov.

Vrstni red na cilju v Beogradu je bil: 1. Josip Šolman (H), 2. Mitev (Bolgarija), 3. Jovan Prljevič (Srbija), 4. Boris Vojnov (Srbija), 5. Branko Bat (Hrvatska).

★

Motociklistične dirke v Beogradu

Prve motociklistične dirke po osvoboditvi je priredilo v Beogradu FD »Metalac«. Tekmovalo je 40 vozačev, ki so člani prireditelja, nadalje I. armije iz Kragujevca, KNOJ-a iz Beograda, Autošole iz Beograda in hrvaške divizije KNOJ-a, Praga je bila zelo težka in je zahtevala od vozačev dobrih živcev in veliko znanja. Dolžina enega kroga je znašala 2200 m. Zmagovalci so bili:

V kategoriji motociklov do 125 ccm (4 krogi) je zmagal Aleksander Mesarović v 12:07,4 minutah.

V kategoriji motociklov do 250 ccm (8 krogov) je bil prvi Miloš Milinković v 18:11,6 min.

V kategoriji turnih motociklov do 350 ccm (6 krogov) je bil prvi Stevan Narajić v času 12:54,0 minut.

Največje zanimanje je bilo za tekmovanje v kategoriji športnih motociklov do 350 ccm, ker so pričakovali napeto borbo med Zarkom Nagyem in Vojom Ivaniševićem, kar se pa ni zgodilo, ker je Nagy po tretjem krogu odstopil. Zmagal je Ivanišević, ki je 8 krogov prevozil v času 15:10,0 minut.

V kategoriji turnih motociklov do 500 ccm (8 krogov) je zmagal Ivan Radojić v času 16:33,6 minut, v isti kategoriji športnih motociklov pa Ilija Popović v času 19:02,2 minut.

Zlet v Zagrebu - Hockey na travi

Zlet v Zagrebu - Slušatelji šole za telesno vzgojo pri vajah z žogo

V znamenju plavalnega prvenstva Jugoslavije

Slovenski plavalci pred prvenstvom

Po petih letih športnega zastoja zopet državno prvenstvo! Zopet se bodo pomerili med seboj najboljši plavalci Jugoslavije. Tudi naši slovenski, ali bolje ljubljanski plavalci, se bodo spustili v borbo s plavalci vseh federalnih edinic in pokazali, kaj so dosegli v tako kratkem času. Res je, da smo imeli naše plavalce priliko opazovati že na več tekmah v Ljubljani, Mariboru in drugod, toda tu bo konkurenca hujša zato je tudi predvideti čase in mesta, velik problem. Znani so nam plavalni rezultati samo iz Hrvatske in že ti zgovorno pričajo, da borbe ne bodo lahke. Pač pa nam o plavalcih iz ostalih federalnih edinic ni skoraj nič znanega.

Naša velika nada, ki danes prednjači daleč pred vsemi slovenskimi plavalci, je že s predvojnih ligaških tekmah znani Ciril Pelhan. Star je 24 let, visok je in slok, ves njegov zunanji ustroj, dolgo mišičevje in mehki sklepi, pričajo o naravnem tipu. Vedno je nasmejan in dobre volje, le pred startom precej vpliva nanj startna trema, ki jo pa hoče prikriti s klepetanjem. Njegov najboljši čas na 100 m prosto 1:02, je letos drugi najboljši v državi, kajti Hrvat Miloslavac je plaval na hrvatskem zletu 1:01, kar priča, da bo med njima na tej progi ostra borba. Pač pa je bolj gotov v hrbtnem crawlju (ki mu tudi bolj leži) z 1:13,3 kar je najboljši v državi. Res je, da sta dosegla Hrvata Miloslavac in Potočnjak tudi izvrstna časa (1:13,8 oz. 1:13,9). Toda tu smo Slovenci trdno prepričani, da nam bo čiro priboril prvenstvo.

Njegov slovenski spremljevalec na sprinterski progi je 19-letni Marko Skaberne, ki je za plavalni šport izredno nadarjen. Njegov stil priča že o kvalitetnem plavca in obeta se velike uspehe. Svojo plavalno kariero je začel šele pred kratkim in takoj z velikim uspehom. Tudi letos je z veliko vnemo pričel z vežbanjem in njegovi zadnji rezultati s treninga obetajo, da bo plaval precej pod 1:10.

Pelhanov tovariš na hrbtni progi pa je Borut Smrkolj. Tudi on je še iz mlajše generacije, čeprav smo ga videli že na več tekmah pred vojno. Najprej je začel s prostim crawlom, a je sedaj presedlal na hrbtnega, v katerem ima tudi več izgledov. Če bo izpolnil nade in naše želje in zalplaval pod 1:20,0, za kar mu manjka le 8 desetink sekunde, se bo verjetno prebil med petorico najboljših v državi.

Tretji hrbitaš, ki le za malenkost zaostaja za Smrkoljem, je Peter Grašek. Ta spada še v vrsto starih ligašev in mu je rutina pripomogla, da kljub pomanjkanju treninga — bil je namreč borec partizan — postavil sedaj rezultate le malo slabše kot pred vojno.

Med dolgoprogaši opažamo še vedno našega starega prvaka Mihaleka, ki se pa verjetno radi pomanjkanja treninga ne bo podal na start. Poleg njega pa sta še dve novi moči: to sta Peter Dular in Marko Černe. Prvi je izrazil dolgoprogaš in precej obeta, zlasti ker na nadaljši progi 1500 m verjetno ne bo hude konkurence in kakšnih slavilnih zvezd. Drugi, še zelo mlad, komaj 16-letni Marko, še okleva med sprintom in dolgimi progami. Najbrže pa bo ostal pri dolgih progah, kajti izredno je vzdržljiv in tudi njegov stil bolj odgovarja dolgim progam.

Tudi med prsnimi plavalci imamo plavalca evropske kvalitete, to je Toneta Cerečija, ki pa letos še ni nastopil na tekmah. Sodelovanje v osvobodilni borbi mu ni dopuščalo, da bi nadaljeval s plavalnim treningom. Toda obljubil nam je, da bo na državnem prvenstvu tudi on zalplaval, čeprav popolnoma brez treninga, vendar sigurno zmagoval!

Nova moč na prsni progi pa je 18-letni Dušan Florjančič. Njegova silna volja in vztrajnost sta mu pripomogli, da se je uvrstil sedaj med najboljše prsne plavalce v Jugoslaviji. Ze njegov rezultat v Murški Soboti na 200 m prsno (3:08,8) ga uvršča med najboljše. Ta rezultat pa je še potrdil na treningu (3:07,0), kar je le za 8 desetink sekunde slabše od najboljšega letošnjega Hrvata Stiglerja. Nadarjenost, volja in neutrudljivost so mu porok, da bo njegova nadaljnja pot še zmagovalna.

Njegov tovariš na prsni progi je Mitja Prešeren, kateremu pa posebno letos manjka zadostnega treninga, zato je na 200 m daleč zaostal za svojim konkurentom, pač pa mu bolj leži sprinterska prsna proga. Torej več trenirati!

Med tovarišicami imamo na sprinterski progi 50 m prosto kar dve zvezdice iz predvojnega časa. To sta Dana Keržanova in Nana Grošičeva. Obe sta nekoč uspešno nastopili na ligaških tekmah in tudi sedaj se jima že po kratkem treningu pozna, da prihajata v staro formo. Posebno Nana se je po 7-letnem odmoru kaj hitro znašla v mo-

krem elementu. Mlada moč, ki jima bo pomagala v štafeti pa je Majda Pelanova, mlada in drobno dekletce; zelo rado dosti pripoveduje, toda tudi rado dosti trenira. Pred mesecem je na tekmi v Kranju postavila lep rezultat na 50 m prosto 39,0 sekund.

Na prsni progi imamo zopet staro ligašico Ando Martinovo. Tudi ona postaja iz dneva v dan boljša. Letos ima v tovarišici Božič Kozeljjevi hudo nasprotnico. Kozeljjeva je po času 1 sekundo boljša (1:37,3), toda, ko sta se zadnjikrat spoprijeli, je v lepem finisu zmagala bolj rutinirana Anda. Pač pa moramo dodati, da Božič še ni rekla zadnje besede, saj je še mlada in izredno nadarjena. Če jo gledaš v vodi, ima občutek, da je kot ustvarjena za življenje v vodi. Krasno izdelan stil in lahkota povesta, da bo njena pot še posuta z lavorikami, če bo ostala

zvesta plavalnemu športu. Seveda pa moramo pripomniti, da bosta obe naši predstavnici morali brezpogojno kapitulirati pred hrvaško rekorderko Korpesovo, ki je po rezultatu na 100 metrov skoraj 10 sekund boljša in spada že med najboljše na svetu.

Na hrbtni ženski progi preživljamo največjo krizo. Saj si moramo pomagati z dvema mladima močema, ki sta se šele letos posvetili plavanju. To je Nevenka Silovičeva, ki je, če upoštevamo okoliščine, postavila na treningu kar zadovoljiv rezultat (1:49,0) in druga, komaj 14-letna Vera Vodiškova, hči našega dolgoletnega športnega delavca. Tudi ona je dosegla za svoja leta kar lep uspeh.

Naša želja je, da bodo vsi tekmovalci čim uspešneje zastopali našo Slovenijo in s tem dokazali, da je plavanje bilo pri nas in bo v bodoče pravi ljudski šport.

Ciril Pelhan v kravlju

Dva prijateljska plavalna dvoboja

Udarnik I: Mladost, Zagreb, Udarnik II: Jadran, Hercegnovi

Zopet se je plavalniška »Ilirija« napolnila z občinstvom. Naše mlado društvo UDARNIK nam je priredilo dve lepi tekmi, ki sta nudili tako plavcem kot občinstvu mnogo zadovoljstva.

Potek prireditve in dobro razpoloženje tekmovalcev, so dali vse one pogoje, ki so potrebni, da se vsi po končani tekmi zadovoljno vrnejo domov.

Da bi zaposlilo čim več svojih marljivo vežbajočih plavčev, je vodstvo Udarnika za ta večer organiziralo dva dvoboja, in sicer proti moštvu »Mladosti«, ki je danes najmočnejša plavalna ekipa Hrvatske in proti moštvu Jadrana iz Hercegnovega, ki je vodilno v Črni gori.

Rezultati, doseženi v ilirijanskem bazenu, ki slovi med plavalci za enega »najtežjih«, so bili prav dobri. Ne samo pri tako zvanih »kanonih«, temveč kar je važnejše, pri ostalih. To nam kaže, da je delo urejeno pravilno. Čim več ljudi na plavalščali! Tem pa je treba postaviti primerno strokovno vodstvo. Zato so v prvi vrsti poklicani vrhunski tekmovalci, ki morajo nuditi mladini svoje znanje in ji z zgledom dati vzpodbudo k delu.

Priznati je treba, da imamo vtis, da pri Udarniku delajo na ta način, ker drugače se ne bi moglo v tako kratki dobi postaviti na plavalščali toliko plavčev.

Gostje, posebno Zagrebčani, so postavili dve dokaj homogeni ekipi. Zal moramo ugotoviti, da se tovarišev, posebno vodstva, drži še vse preveč starih navad, katere smo vedno obsojali.

Prekiniti je treba s stari — slabim! Med nas mora priti tovarištvu, zaupanje, disciplina in red! Potem bomo lahko napredovali tako, kot si želimo.

Rezultati so bili:

100 m prosto, mladinci (dvoboj Mladost : Udarnik): 1. Pelhan (U) 1,03,2; 2. Vidovič (M) 1,07,8; 3. Stipetič (M) 1,10; 4. Skaberne (U) 1,13.

100 m prsno, mladinke (dvoboj M : U): 1. Korpes (M) 1,33; 2. Kozelj (U) 1,38; 3. Martin (U) 1,40,3; 4. Peharda (M) 1,41,4.

50 m prosto, mladinci (J : U): 1. Vidovič (J) 31,4; 2. Jankovič (J) 31,8; 3. Hudnik (U) 32; 4. Prevorsek (U) 32,6.

100 m prsno, mladinci (dvoboj Jadran:Udarnik): 1. Florjančič (U) 1,25,2; 2. Budec (J) 1,28,8; 3. Rabič (U) 1,31,7; 4. Čorovič (J) 1,35.

100 m prsno, mladinci (M : U): 1. Cerer (U) 1,20; 2. Prešeren (U) 1,24,8; 3. Stigler (M) 1,25,2; 4. Laškarič (M) 1,27,2.

50 m prosto, mladinke (M : U): 1. Grošelj (U) 36,8; 2. Kržan (U) 38,4; 3. Slede (M) 40,6; 4. Ancel (M) 42.

50 m prsno, mladinke (J : U): 1. Macarol (U) 47; 2. Brumen (U) 47,5; 3. Parasova (J) 50,8; 4. Petrovič (J) 51,8.

50 m prosto, mladinke (J : U): 1. Vučković (J) 37,6; 2. Marsidovšek (U) 40,8; 3. Pelan (U) 41,6; 4. Gojkovič (J) 43,3.

50 m prsno, mladinke (Udarnik): 1. Urek 51,6; 2. Rožič 52; 3. Pahor 55,5.

50 m prosto, mladince (Udarnik): 1. Hafner 34,2; 2. Sedej 41,2.

100 m hrbtno, mladinci (M : U): 1. Pelhan (U) 1,13,6; 2. Potočnjak (M) 1,17; 3. Grašek (U) 1,23; 4. Stipetič (M) 1,23,8.

100 m hrbtno, mladinke (M : U): 1. Silovič (U) 1,44,2; 2. Bettini (M) 1,52,3.

50 m prosto, mladinke (Udarnik): 1. Kavšek 43,6; 2. Zupan, brez časa; 3. Juvančič 47; 4. Zupančič 47,6.

50 m prsno, mladinci (J : U): 1. Sezun (U) 40,6; 2. Porolič (J) 42,4; 3. Popović (J) 45,2; 4. Gogala (U) 54,2.

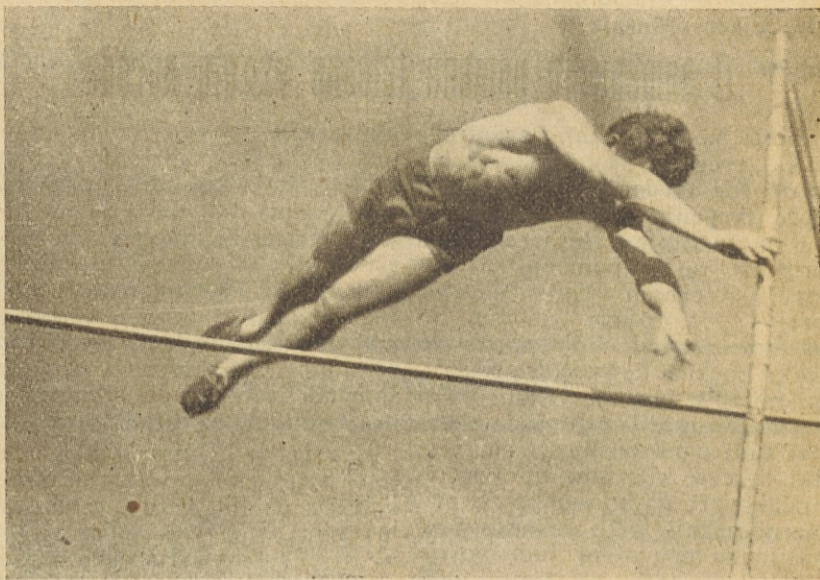
5x50 m prosto, mladinci: 1. Mladost 2,35; 2. Udarnik 2,36,8; 3. Jadran 2,46,5.

4x50 m prosto, mladinke (M : U): 1. Udarnik 2,34; 2. Mladost 2,47,2.

3x100 m mešano (M : U): 1. Udarnik (Smrkolj-Cerer-Pelhan) 3,47,2; 2. Mladost 4,04,9.

Sledila je še tekma v waterpolu, v kateri so gostje zaslužno zmagali s 7:1 (5:0).

-šek.

Bojan Šega v skoku s palico (3,40 m)

Fizikturna manifestacija naše vojske in mornarice v Beogradu

Maršal Tito je s Sovjetsko delegacijo prisostvoval tekmovanjem

V petek 31. avgusta so se začela v Beogradu športna tekmovanja, na katerih tekmujejo naši vojaki, mornarji in letalci.

Začeli so z merjenjem moči v lahki atletiki, kjer so bili doseženi sledeči uspehi:

V teku na 100 m je nastopilo 36 tekmovalcev in so bila zato potrebna predtekmovanja, katerih zmagovalci so bili Rebuta Oto (letalstvo) v času 12,3 sek., Relja Zeljko (mornarica) 12,3, Banič Mirko (I. armija) 12,3. Sledilo je tekmovanje v metu kladiva, pri katerem so bili najboljši Gubjan Ivan (KNOJ) 43,58, Zerjal Danilo (SDNO) 36,18 in Jovanović Milivoj (V. armija). V teku na 5000 m je teklo 16 tekačev, zmagal pa je Kotnik Jože (II. armija) v času 16:28,2 minut, pred Stefanovičem (I. armija), ki je pretekel progo v 16:40,2 minutah. Zmagovalec v skoku v višino s palico je bil Samardžić (KNOJ), ki je skočil točno 3 m visoko, dočim je dosegel drugo mesto Palič Stevan (I. armija), ki je preskočil 2,80 m.

V soboto so se tekmovanja nadaljevala. V teku na 110 m preko zaprek je zmagal že pred vojno znani tekač Jovič Ivan (III. armija) v času 18,0 sekund, pred Davidom Alfredom, ki je potreboval za progo 19,7 sekunde. V metu diska je slavil že drugo zmago Danilo Zerjal (SDNO), ki je vrgel okroglo ploščo 43,32 m daleč. Precej za njim je zaostal Rilanović Ivan (I. armija), ki je vrgel disk 37,49 m in bil drugi. Sledili so še teki na 10.000 m, kjer je bil zmagovalec Josip Godler (letalstvo) v času 35:24,8, na 800 m, kjer sta v istem času 2:06,1 min. pritekla na cilj Vladislav Mikuška (I. armija) in Zvonko Bedeniković (II. armija), na 200 m, kjer je zmagal Mirko Vanič (I. armija) v času 23,2 in troskok, pri katerem je bil zmagovalec Pavle Jovičević (II. armija).

V kopalnici pri Parlamentu so bila zvečer tekmovanja v plavanju. Zmagovalci so bili: na 100 m prosto Miloslavac (1:03,9), 100 m hrbtno isti (1:14,8). Na istih dveh progah je »stari« Luka Ciganović dosegel izida 1:08,3 in 1:16,0. Dolgoprogaš Bajica je potreboval za 1500 m 24:59,0 min., Gazzari pa za 400 prosto 5:35,5 min.

V nedeljo popoldne je na stadionu »20. oktober« več tisoč gledalcev z navdušenjem sledilo zaključnim tekmovanjem borecev Jugoslovanske armade in mornarice. V centralni tribuni je sedel maršal Tito, predsednik Začasne narodne skupščine dr. Ivan

Ribar, šef sovjetske vojaške misije Kiseljev in drugi gostje.

Ob 15. uri se je pričelo tekmovanje z mimohodom tel. vzgojnega bataljona, razvrščenega po fizikalnih skupinah. Ob zvokih vojaške godbe so nastopili lahkoatleti, plavalci in igralci, mladi športniki-borci naše armade, mornarji in letalci. Tisoči gledalcev so navdušeno pozdravljali njihov enotni nastop.

O pomenu tel. vzgoje v naši vojski je govoril generalmajor Bogdan Oreščanin. Takoj po njegovem govoru pa je prišla na stadion sovjetska tel. vzgojna delegacija, katero so tisoči in tisoči prisotnih navdušeno pozdravljali.

Nato so mladi mornarji zelo lepo izvedli razne vaje, tako imenovane »Vežbe mornarice«. Temu je sledil tek na 400 m z zaprekami, met krogle in tek na 100 m.

Sledil je tek na 100 m za ženske, pri katerem je sodelovala tudi Jevgenija Sečenova, rekorderka SSSR v teku na 100 m. V izredno lepem teku je prispela prva na cilj v času 12,2 sek. Nato je skupno z našimi tekači na 1500 m tekmoval Aleksander Pugačevski, zaslužni športni mojster in docent fizikulture, rekorder SSSR na srednjih progah. Ze takoj v početku je prehitel naše tekače in v lepem stilu prišel na cilj v 4 min. Vztrajno pa mu je sledil Jože Kotnik iz II. armije, ki je došel na cilj 10 sekund za sovjetskim rekorderjem. Po skokih v višino je tisoče gledalcev pozdravilo lepe gimnastične vaje A. P. Sjerija, zaslužnega mojstra sovjetskega športa. Višek tel. vzgojnega tekmovanja in javnega nastopa Jugoslovanske armade in mornarice pa je nastal, ko so na telovadnici prikorakali mornarji, da izvedejo proste vaje. Publika je navdušeno pozdravljala njihovo enotno vajo. Ko pa so v tej vaji izpisali ime Tita in peterokrako zvezdo, je godba zaigrala slovansko himno.

Temu je sledilo tekmovanje v metu kopja, teku na 400 m, skoku v daljino in štafeta 4x100 m.

Ta velika telesno vzgojna prireditve je s svojo organizacijo in uspehi pokazala, da Jugoslovanska armada zares predstavlja čvrst temelj našega telesno športnega gibanja.

Končni izid tekmovanja posameznih moštev je bil: 1. III. Armija 97 točk, 2. KNOJ 67 točk, 3. Mornarica 57 točk, 4. IV. Armija 33 točk, 5. V. Armija 16 točk, 6. Letalstvo 4 točke in 7. I. Armija 2 točki.

Zlet v Zagrebu - Finalni tek tovarišic na 60 m

Dr. Viktor Murnik:

O namenu in pomenu telesne vzgoje naroda

Vaje pa so, pri katerih je treba nalge vaje za celo vrsto športov: skok, tek, metanje kamna itd., drsanje, kolesarjenje, mečevanje, tenis itd., zlasti pa tudi za nogomet ter bi potemtakem vaje na orodju bile potrebne tudi za nogometaše. Športnik nam je torej vsak telovadec, ki v kateri koli panogi stremi za kar največjo izobrazbo v tekmovalne namene, športnik torej tudi tekmovalac na drogu ali na bradlji itd.

Seveda pa bo prav vodena telesna vzgoja tekmovalce navajala k temu, da jim tekma ne bo sama sebi namen, to se pravi, da ne bodo tekmovali samo zaradi sebe samih, ne samo zaradi časti, zvezane z zmago nad drugimi, niti samo zaradi dviga lastne moči in storilnosti, ampak da bodo pri tem imeli višji cilj: prispevati več, kakor bi prispevali sicer, brez večjega truda in krepkejšega dela, ki ga zahteva popolna priprava za tekmo, k dvigu moči in storilnosti naroda (saj narod ni nekaj zunaj posameznikov, ampak obstoji iz njih) ter da bodo svojo večjo storilnost udeleževali v korist drugih in s tem naroda že pri telesnih vajah samih s tem, da s svojim večjim znanjem pomagajo drugim k čim večjemu njih izpopolnjevanju, torej da se posvetijo vaditeljskemu, najplemenitejšemu temu poslu, katerega veliki grški filozof Platon (ki je mnogo pisal tudi o telesni vzgoji) stavi nad vse druge.

Prava, zdrava, plemenita tekmovalnost in borbenost se torej more vzgajati s prav vodenimi in izvajanimi telesnimi vajami. In zdrave tekmovalnosti je treba na katerem koli torišču narodove delavnosti, kjer dela več, mnoga ljudi z enakim ciljem. Povsod pa, kjer dela več oseb s skupnim ciljem, celo na stotine, da, tisoči delavcev, je seveda treba tudi discipline. Tudi pri skupnih telesnih vajah dela s skupnim ciljem več telovadcev, da, pri velikih javnih nastopih stotine in tisoči. Kako bi se ti nastopi mogli izvesti brez discipline in to velike discipline! Telovadec se učil delati skupno z drugimi, v harmoniji z njimi, imajoč le skupni cilj pred očmi. Uči se, ozirati se na druge, ravnati se po drugih, podrejati se.

(Dalje prih.)

Glavni odbor SPD

se bo sestal v soboto 22. septembra 1945 ob 19.30 uri v prostorih Zveze Fizikulturnih društev Slovenije v Narodnem domu v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Položaj SPD in odnos do Zveze fizikulturnih društev Slovenije.
2. Določitev smernic za nadaljnje delo SPD in po. družnic.
3. Osnutek pravil.
4. Raznoterosti.

Zlet v Zagrebu - Košarka

GLAS Z GORA

MASOVNI IZLET NA TRIGLAV

Jeseniška planinska skupina priredila masovni izlet vseh pripadnikov telesne vzgoje in še posebej planincev v krasote in veličino jesenske prirode okoli Triglava. To prijetnost in razkošje pa hoče združiti s koristnim udarniškim delom. Planinske postojanke so utrpele v štiriletni dobi mnogo škode in pokvar. Strehe so razkrile in ob nastopajočem deževju se povečuje že itak velika škoda na narodnem premoženju. Nikakor ne smemo mi planinci dopustiti, da ostanejo naši ponosni domovi nepopravljeni tudi čez zimo. Agilna planinska skupina z Jeseni je zato organizirala v dne, ko je priroda okoli Triglava najbolj pestra in prav v razkošju jesenskega nastrojenja, masovni izlet. Vsak udeleženec bo ponese nekaj gradbenega in potrebnega obnovitvenega materiala, nikakor pa ne toliko, da mu bo v preveliko breme — po načelu: kamen do kamna. Udeleženci se zberu v soboto dne 8. septembra zvečer v Aljaževem domu, drugo jutro pa nastopijo po raznih poteh pod večjim vodstvom izkušenih vodnikov pot na Kredarico in na Triglav. Tako bo zadoščeno vsakomur z edinstvenim užitek posesta Triglava po štirih letih in užitek uživanja jesenske razkošne prirode, bo pa tudi vsakdo po svoji dobri volji in pleninski dolžnosti storil s koristnim delom veliko na ohranjanju narodnega premoženja.

Jesenščani vabijo vsakogar, kdor se hoče naučiti krasot jesenske narave z mogočnega Triglava in kdor hoče sodelovati pri prepotrebni planinski obnovi, da se tega masovnega izleta udeleži.

NA SVIDENJE NA TRIGLAVU
DNE 9. SEPTEMBRA 1945.

FRISCHAUF OV DOM — KOCBEKOV DOM

Dr. Joannes Frischauf, vseučiliški profesor v Gradcu, je bil, čeprav sam Nemeč, odločen pobornik za pravice slovenskega naroda, ko so se našj takratni prvaki v štajerskem deželnem zboru še bojazljivo tresli. Frischauf se je upiral ponemčevanju in kulturnemu prodiranju nemških planinskih društev v naše gore in je dajal mlademu SPD vso moralno in gmotno podporo. Radi te njegove podpore, so ga njegovi šovinistični sonarodnjaki onemogočili na univerzi, slovenski poslanci pa se takrat zanj ni-

so niti potegnili. Po tem zaslužnem možu, ki je bil častni član SPD, je imenovalo SPD tudi l. 1908. zgrajeno planinsko postojanko na Okrešlju. Do danes se nikomur ni prišlo na misel, da bi spreminjal tej postojanki ime, ker so se vsi resni planinci zavedali, kdo je bil dr. J. Frischauf in kolikšne so bile njegove zasluge. Zdaj pa smo doznali, da kanijo neki planinci, ki gotovo ne vedo, kdo je bil Frischauf, preimenovali Dom na Okrešlju v Kocbekov dom. Kocbek sam bi se obrnil v grobu, če bi vedel za to neokusno namero, ki ni samo le krivična, temveč tudi ponižuje oba velika pobornika planinstva.

VLOM V KOČO NA JERMANOVIIH VRATIIH

Komaj smo poročali o vlamu v Aljažev dom, moramo ugotoviti, da se vrsta brezvestnosti nadaljuje. Vlomljeno je bilo v Kamniško kočo na Jermanovih vratih. Storiči, katerim je Milica že na sledu, so odnesli med drugim tudi površnik, ki ga je nek planinec pozabil v koči. Takšna nizkotna tatvina, naj bo kar najbolj odločno kaznovana, da se enkrat za vselej prepreči neupravičeni vloni v planinske postojanke, ki so jih marljivi planinci jedva vzpostavili, da nudijo skromno zavetišče.

KOČA NA JERMANOVIIH VRATIIH

Kamniška koča na Jermanovih vratih je do nadaljnjega odprta ob sobotah in nedeljah in na praznik. Večje družbe, ki bi hotele na Jermanova vrata med tednom, naj se glase pri oskrbniku Tonetu Gradišku v Stahovici.

COJZOVA KOČA NA KOKRSKEM SEDLU

Cojzova koča bo za praznike zasilno oskrbovana, planinci naj vzamejo odeje s seboj. Tura na Grintovico in Kočno je zdaj v jesenskem času, ko ni več tolikšne vročine, prijetno doživeti za vsakega ljubitelja gorske prirode. Pota so dobro ohranjena in tudi markacije so le tu pa tam pomanjkljive.

KOČA V KRNICI

Kranjskogorska podružnica SPD zasilno oskrbuje Kočo v Krnici, kjer so na razpolago skromna okrepčila in ležišča brez odej. Te naj vzamejo planinci s seboj.

STRELJANJE

V okviru zleta Fizikulturnih društev Slovenije so bile dne 18. avgusta t. l. na vojaškem strelišču na Dolenski cesti strelske tekme. Preden preidemo k tekmam samim, je treba omeniti, da so bile priprave za nje izvedene v zelo pičlo odmerjenem času. Strelišče, ki je bilo prej vzorno urejeno, še ni v takem stanju, da bi na njem lahko bile tekme večjega stila. Radi tega, kakor tudi radi pomanjkanja tehničnega osebja, tehnična izvedba ni bila na višini, posebno ker je vse delo ležalo na ramah dveh funkcionarjev, podprtih z malim številom pomočnikov iz vrst mladincev. Zato apeliramo na vse stare, že priznane strelce, da se odzvejo ponovnemu povabilu k udeleževanju in sodelovanju. Ako nas bo dosti za streljanje, nas bo dosti tudi pri vadbah in tekman, katere vodi že star, rutiniran strelce in organizator strelstva, tov. Deržaj. Uspeh tekem je bil zadovoljiv, saj je poleg ostalih strelcev nastopilo veliko število mladincev-novincev, ki so po tri tedenski pripravi dosegli izredno dobre rezultate v streljanju leže brez naslona. Prišli smo zopet v stik s prvovrstnimi strelci iz Maribora, in to s člani FD Maribor, FD Železničar in z zastopniki Komande mariborskega vojnega področja. IV. armija je poslala dva strelca, FD Celje enega, FD Gorica pa štiri strelce. Ostali so bili iz Ljubljane. Vsega skupaj je tekmovalo 41 izbranih strelcev.

Tekme same bi se morale začeti zjutraj ob 6. uri, kar pa ni bilo mogoče radi goste megle. Tako se je tekma zakasnila za več kot dve uri. Med tem so izvajali metanje ročnih bomb na razdaljo 30 metrov iz rova v rov. Rezultati so bili naslednji:

1. Vider Mirko (FD Železničar, Maribor) 25 točk; 2. Pahernik Ivan (FD Krim, Ljubljana) 20 točk; 3. Knific Jože (IV. arm.) 18 točk; 4. Savelj Marijan (FD Udarnik, Ljubljana) 15 točk; 5. Kumar Janez (FD Svoboda, Ljubljana) 15 točk; 6. Marolt Dušan (FD Krim, Ljubljana) 15 točk.

Tekmovanje v streljanju se je pričelo šele ob pol 9. uri, ko se je megla nekoliko dvignila in to na razdaljo 100 metrov na tarčo »Beograd«, leže brez naslona. To streljanje je bilo

obvezno za vse strelce, ker je bila tarča izbirna za določitev dveh najboljših strelcev za nadaljnje tekmovanje v Beogradu. Rezultati:

1. Kajzer Radoslav (KMVP Maribor) 35 krogov; 2. Cestnik Pero (FD Udarnik, Ljubljana) 35 krogov; 3. Herič Jože (FD Železničar, Maribor) 35 krogov; 4. Kumar Janez (FD Svoboda, Ljubljana) 21 krogov; 5. Prime Ivan (FD Krim, Ljubljana) 21 krogov; 6. Kržič Jule (FD Krim, Ljubljana) 18 krogov.

Mladinci-novinci na tarči »Beograd«:

1. Hočevar Janez (FD Krim, Ljubljana) 34 krogov; 2. Matos Alojz (FD Krim, Ljubljana) 22 krogov; 3. Marolt Dušan (FD Krim, Ljubljana) 21 krogov; 4. Kumar Janez (FD Svoboda, Ljubljana) 21 krogov; 5. Prime Ivan (FD Krim, Ljubljana) 21 krogov; 6. Kržič Jule (FD Krim, Ljubljana) 18 krogov.

Nato se je tekmovalje nadaljevalo na tarči »Maribor« tk. vz. splošni tarči na razdaljo 200 metrov, leže brez naslona ali poljubno, vendar prosto. Mladinci na tej tarči niso tekmovali. Rezultati:

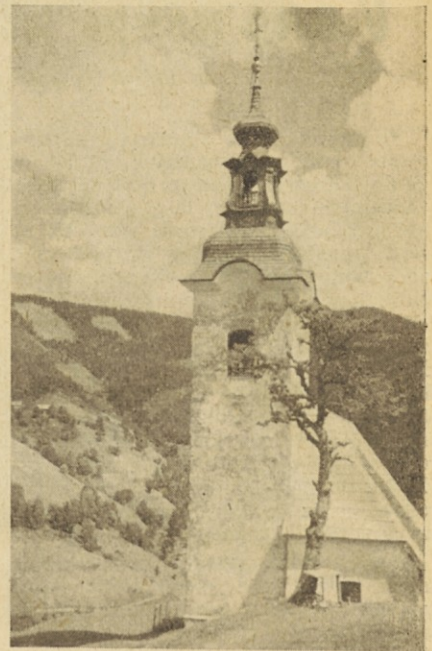
1. Mihorko Milovan (FD Maribor) 36 krogov; 2. Sever Mirko (FD Krim, Ljubljana) 33 krogov; 3. Vider Mirko (FD Železničar, Maribor) 32 krogov; 4. Kajzer Radoslav (KMVP Maribor) 32 krogov; 5. Rebernik Lado (FD Svoboda, Ljubljana) 31 krogov; 6. Gorup Božo (FD Maribor) 31 krogov.

Popoldne so se tekme nadaljevale na tarči »Ljubljana«, zmagovalni tarči, na kateri so tekmovali le dobro izvežbani in rutinirani strelci iz treh stavov brez naslona. Rezultati so bili odlični, z ozirom na dejstvo, da je športno streljanje počivalo skoro pet let. Rezultati:

1. Major Cestnik Pero (FD Udarnik, Ljubljana) 188 krogov; 2. Mihorko Milovan (FD Maribor) 180 krogov; 3. Kajzer Radoslav (KMVP Maribor) 144 krogov; 4. Kumar Gustav (KMVP Maribor) 131 krogov; 5. Bukovnik Otmar (FD Udarnik, Ljubljana) 124 krogov; 6. Herič Jože (FD Železničar, Maribor) 117 krogov.

Ob koncu izražamo pohvalo vodji tekme, tovarišu Deržaju Rudolfu, ki ima tudi največje zasluge pri organiziranju in vežbanju mladincev, ki so dosegli v tako kratkem času zelo zadovoljive uspehe.

P. C.

Sv. Ana nad Koprivno

ŠPORT V SSSR

NOGOMETNO PRVENSTVO V SSSR

Koncem avgusta so odigrali v SSSR šest važnih nogometnih tekem, ki bodo v veliki meri odločile dokončni vrstni red na koncu tekmovalja. Najzanimivejša in od vseh najvažnejša je bila vsekakor tekma med moskovskima moštvoma »Dinamo« in »Torpedo«, za katero je vladalo veliko zanimanje, ker je njen končni izid odločil prvenstvo.

Kolikšno je bilo za njo zanimanje, je najbolj razvidno iz tega, da sta jo prišla gledat tudi maršal Sovjetske zveze Zukov in armijski general Eisenhower, ki sta bila ob prihodu na stadion »Dinamo« prisrčno pozdravljena.

Kot poročajo, je bila igra že od vsega začetka zelo živa in napeta, ker sta obe moštvi z vsem svojim znanjem in z vsemi silami skušali doseči zmago. Sreča je bila na strani »Dinamo«, ki je z zmago 2:0 slavil tudi trinajsto zmago nogometnega prvenstva SSSR.

»Centralni Dom Rdeče Armade« (CDKA), ki je najnevarnejši nasprotnik moskovskega »Dinamo«, je istega dne igral v Leningradu proti »Zenitu«, ki je lani prvič prenesel nogometni pokal Sovjetske zveze iz Moskve v Leningrad. Tekma se je končala z neodločenim izidom.

PRVENSTVO SSSR V TENISU

se je začelo 12. avgusta v Moskvi na teniških igriščih CDKA-e. Tekmovalo je 54 moških, 38 žensk, 16 naraščajnikov in 8 naraščajnic — predstavnikov in predstavnic Moskve, Leningrada, Kijeva, Tbilisija, Harkova, Bakuja, Talina, Rige in drugih mest.

IZ LAHKOATLETSKIH TEKMOVANJ V MOSKVI

Lahkoatletska tekmovalja v Moskvi, posvečena Vseveznemu dnevu telesne vzgoje, so potekla v znaku napetih in zanimivih borb. Posebno opazljivi so bili izidi: v metanju krogle, teknu na 100 m preko zaprek za ženske in v teknu na 1500 m za moške. Izid Sevrjukove (»Spartak« Moskva), ki je vrgla kroglo 14,12 m daleč, je le za 26 cm slabši od svetovnega rekorda.

Tek na 1500 m je kot vedno povedel Pugačevski (»Dinamo«, Moskva), kateremu je od osmih tekačev uspel slediti do konca samo Vitousme (»Kalev«, Estonija). Pugačevski je pretekel 1500 m v času 3:53,2 minute, kar je boljše od rekorda SSSR. Sledili so Vitousme, ki je tekel 3:54,2 min., Puljko (CDKA) 4:00,0, Novožilov (Rdeča armada) 4:00,8, Kazancev (»Dinamo«, Moskva) 4:01,2, Stjepanov (CDKA) 4:01,4, Vanin (CDKA) 4:02,6 in Dvorjančikov (CDKA) 4:02,8.

Svoj rekord SSSR je izenačila Sečenova (»Dinamo«, Moskva), ki je pretekla 100 m v 12 sekundah. Z vsakim nastopom izboljšuje svoje izide Gokielijeva (»Dinamo«, Tbilisi), ki je skočila v daljino 5,58 m in pretekla 100 m v času 12,5 sekunde. Na zadnjem tekmovalju je zmagala v teknu na 80 m preko zaprek nad državno rekordorko Barilovo (»Krija Sovjetov«, Moskva) in državno prvakinjo Fokinovo (»Torpedo«, Gorki) v času 11,7 sekunde, kar je samo za 1/10 sekunde slabše od svetovnega rekorda.

Stalno izboljšujejo svoje izide tudi: metalec diska Isajev (»Dinamo«, Moskva), ki je na zadnjem tekmovalju vrgel disk 47,43 m, nadalje Gorjainov (Rdeča armada), ki je vrgel kroglo 15,23 m in Komarov (»Dinamo«, Moskva), ki je tekel 400 metrov 49,9 sek.